

A MOL válasza a Greenpeace nyílt levelére

Tisztelt Greenpeace Magyarország!

Köszönjük levelüket, amelyben a Dél-Dunántúli Terméktávvezetéken történt meghibásodás kapcsán fogalmaztak meg kérdéseket és észrevételeket. Ebben az ügyben – és ahogy minden más esetben is – a MOL az összes jogszabályi kötelezettségének eleget tett, és a történetek kivizsgálása, valamint az érintett terület rehabilitációja érdekében folyamatosan együttműködik a hatóságokkal és emellett folyamatosan tájékoztatja a közvéleményt is. Ezt Simon Gergely, a Greenpeace képviselője is tapasztalhatta a parlamenti Fenntartható Fejlődés Bizottsági ülésén 2025. június 5-én, ahol a MOL is képviseltette magát. Ezen az egyeztetésen minden kérdésre részletesen válaszoltunk, beleértve az üzemeltetési döntések hátterét, a jelentési folyamatokat, valamint a kármentesítési lépéseket is.

Tekintettel arra, hogy nyílt levelükben olyan kérdések szerepelnek, amelyekre ezen a hivatalos parlamenti fórumon már választ adtunk, az ott elhangzottakat most írásban is rendelkezésükre bocsátjuk, a mellékelt dokumentumban.

Vállalatunk célja, hogy minden hasonló eseményből tanulva tovább fejlessze monitoring és megelőzési rendszereit, és megerősítse azokat a működési protokollokat, amelyek a környezet védelmét szolgálják.

Budapest, 2025. július 4.

Szabó Szabolcs Pál
DS MOL Ügyvezető Igazgató
MOL Nyrt.

Kozma Szabolcs
Logisztika MOL Igazgató
MOL Nyrt.

Pontosan melyik napon észlelték a csővezetéken a szivárgást?

A termék elszámolási nyilvántartásában először 2024. szeptember 10-én tapasztaltunk olyan mennyiségi eltéréseket, melyből következtetni lehetett a probléma jellegére, azonban egyértelműen nem lehetett megállapítani, hogy a vezetéken harmadik fél által elkövetett lopás vagy szivárgás alakult ki.

Hány napra állították le az üzemanyag-szállítást a szivárgás észlelése után?

A 190 km hosszú vezeték vizsgálateival párhuzamosan azonnal korlátoztuk az áthaladó üzemanyagmennyiséget a vizsgálatokhoz szükséges minimumra.

Hány napon át szállítottak üzemanyagot a Százhalombatta-Pécs csővezetéken a szivárgás tudatában?

A lokalizálást segítő csőgörényt a vizsgálatokhoz szükséges minimum termékvezeteki nyomáson kellett futtatnunk. Ugyanakkor szükséges hangsúlyoznunk, hogy ez a minimum elengedhetetlen volt ahhoz, hogy a nyomáscsökkenés, nyomáshullámok érzékelése alapján a helyszín pontosítását el tudtuk végezni. A lokalizálás több szakaszban zajlott, a csőgörények újra futtatásának érdekében az adott szakaszból a csőgörényt eltávolítani és újra felhasználni csak a szállító közeg mozgatásával volt lehetséges.

Miért nem az Önök számára ismert teljes, legalább 300 köbméter üzemanyaghiányt jelentették, mint potenciális szennyezést a hatóságok felé? Reális-e, hogy 60 bar nyomás esetén több lyuk van egyszerre a csövön? Volt erre már valaha példa? Ez azért fontos, mert amikor Önök megtalálták a szivárgást, csupán 10 köbméter kiömlését jelentették be a hatóságok felé, pedig ismert volt, hogy legalább 300 köbméteres a hiány.

Amikor Gárdonyban a MOL megtalálta a káresemény forrását, a törvényi kötelezettségének megfelelően a hatóságokat haladéktalanul értesítette, valamint tájékoztatta a lakosságot is. A kárelhárításnak ebben a korai fázisában a mennyiséget a károkozás helyszínén tapasztaltak alapján lehetett megbecsülni. Egyrészt a vállalat első és legfontosabb feladata az azonnali kárenyhítés volt. Másrészt akkor még nem volt egyértelmű, hogy a káresemény lokalizált, és azóta egy alapos vizsgálat mutatott rá, hogy egy 50 méteres sugarú körön belül folyt el az említett legfeljebb 487m3 gázolaj és benzin.

Hány köbméter ill. liter üzemanyag folyt ki a szivárgás észlelését követően a 487 köbméterből a szivárgás helyének október 16-i megtalálásáig? Kérjük, ezt az értéket olyan pontossággal adják meg, amennyire csak lehet.

287 m3

A szivárgás detektálását követő leállás, majd az azt követő újraindítás után mennyi üzemanyagot szállítottak a vezetéken, amikor az Önök által adott interjúk szerint a legfontosabb cél a szivárgás helyének megállapítása és a szennyezés megakadályozása volt?

A MOL nem szállított üzemanyagot a csővezetéken, csak a lokalizálást segítő csőgörényes vizsgálatokhoz szükséges minimum mennyiséget. Fontos hangsúlyoznunk, hogy ez a minimum elengedhetetlen volt ahhoz, hogy a nyomáscsökkenés, nyomáshullámok érzékelése alapján a helyszín pontosítását el tudjuk végezni. A lokalizálás több szakaszban zajlott, a csőgörények újra futtatásának érdekében az adott szakaszból a csőgörényt eltávolítani és újra felhasználni csak a szállító közeg mozgatásával volt lehetséges.

Milyen protokoll, szakmai érvek mentén született az a döntés, hogy újraindítják a szállítást, és hogy a keresést heteken át, jelentős szünet mellett folytatják?

A MOL nem szállított üzemanyagot a csővezetéken, csak a lokalizálást segítő csőgörényes vizsgálatokhoz szükséges minimum mennyiséget. Fontos hangsúlyoznunk, hogy ez a minimum szükséges volt ahhoz, hogy a nyomáscsökkenés, nyomáshullámok érzékelése alapján a helyszín pontosítását el tudjuk végezni. A lokalizálás több szakaszban zajlott, a csőgörények újra futtatásának érdekében az adott szakaszból a csőgörényt eltávolítani és újra felhasználni csak a szállító közeg mozgatásával volt lehetséges.

A Dél-Dunántúli termék távvezetéken az érintett szakasz cseréjét elvégeztük, október 25-én elkezdtük a vezeték feltöltését, ezt követően 26-án teljesítettük a szükséges nyomáspróbákat és indulhatott a késztermékek kiszállítása.

Mi a szennyezett területre meghatározott kármentesítési célérték, ez mennyivel jelentősebb, mint a normál (B) határérték az izolációs fallal lehatárolt területen belül?

Ebben a kérdésben nagyon lényeges megkülönböztetni az izolációs falon belüli, illetve azon kívüli területrészeket.

- Az izolációs falon **kívüli** területekre vonatkozó kármentesítési célértékek mind a **talaj**, mind pedig a **felszín alatti víz** esetében, valamennyi szennyező komponens/vegyület vonatkozásában egy az egyben megegyeznek a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről rendelkező **6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM** együttes rendeletben rögzített **„B” szennyezettségi határértékekkel**.

- Az izolációs falon **belüli** területrészen a **felszín alatti víz** vonatkozásában a kármentesítési célértékek szintén megegyeznek a fenti jogszabályban rögzített **„B” szennyezettségi határértékekkel**; és itt is minden komponens és vegyület vonatkozásában.

- Az izolációs falon **belüli földtani közeg** vonatkozásában a kármentesítési célértékek számításakor pedig teljes mértékben a felszín alatti vizek védelméről szóló **219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet** előírásai szerint jártunk el. A Kormányrendelet 3.§ 4. bekezdése szerint a D kármentesítési célállapot határérték az (a hatósági határozatban) előírt koncentráció, amit a kármentesítés eredményeként kell elérni az emberi egészség és az ökoszisztéma, illetve a környezeti elemek károsodásának megelőzése érdekében; meghatározása a kármentesítési eljárás keretében végzett komplex értékelésen, a szennyező anyagnak a környezeti elemek közötti megoszlására, viselkedésére, terjedésére vonatkozó méréseken, modellszámításokon, kármentesítési mennyiségi kockázatfelmérésen alapul a területhasználat figyelembevételével. **Ennek a jogszabályi előírásnak teljes mértékben megfelelően és ennek eleget téve tettünk javaslatot a tényfeltárási záródokumentációban a „D” kármentesítési célállapot határértékekre.**

Kiemelten fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a Tényfeltárási záródokumentációban az önálló fázisú, mobilis üzemanyag kitermelését követően a megváltozott körülményekhez igazodó **ismételt tényfeltárást** (ennek keretében ismételt kockázatfelmérés és határérték felülvizsgálat) elvégzésére tettünk javaslatot. Az ismételt tényfeltárást részét képezi a kockázatfelmérés és ennek részeként a kármentesítési célállapot határértékek felülvizsgálata is.

A Tényfeltárási záródokumentációt elfogadó és ezzel párhuzamosan a beavatkozás szükségességét megállapító, 2025.05.29-én kelt kormányhivatali határozatban szereplő célállapot határértékek az **izolációs falon belüli földtani közeg** esetében: benzol 17,4 mg/kg, toluol 193 mg/kg, etil-benzol 115 mg/kg, xilolok összesen 368 mg/kg, Egyéb alkil-benzolok összesen 684 mg/kg, TPH 13582 mg/kg, összes PAH 59 mg/kg, MTBE 12,9 mg/kg, ETBE 10,6 mg/kg.

Önök mit vállalnak, mennyire tisztítják meg a területet? Milyen koncentrációban hagynak szennyezést a helyszínen, vállalnak szigorúbb értéket, mint a jelenlegi kármentesítési célérték, ami sokszorosa lehet a normál szennyezettségi határértéknek?

Szeretnénk pontosítani, hogy egy kármentesítési eljárás, illetve egy kármentesítési folyamat során az, hogy milyen célállapotra kell megtisztítani egy szennyezett területet, vagy hogy ezt hány év alatt és milyen ütemezésben kell elérni soha nem „vállalás” kérdése.

Magyarországon a felszín alatti közeg és a felszín alatti vizek védelme, Kormány- és minisztériumi rendeletekkel részletesen szabályozott szakterület. A MOL Nyrt. minden kármentesítési eljárásban a teljes működési területén – a teljes körű és folyamatos jogi megfelelés érdekében - azt teljesíti, amit az idevonatkozó jogszabályok és az illetékes kormányhivatalok, környezetvédelmi és vízvédelmi hatóságok előírnak.

Ahogy írtuk korábban, a Tényfeltárási záródokumentációban arra tettünk javaslatot, hogy az önálló fázisú, mobilis üzemanyag kitermelését **követően** a megváltozott körülményekhez igazodó **ismételt tényfeltárást** fogunk elvégezni (ennek keretében természetesen ismételt kockázatfelmérés és határérték felülvizsgálat is meg fog történni). Ezen ismételt tényfeltárási eredménye határozza majd meg a jövőbeni határértéket, amelynek elérésére a Kormányhivatal fogja hivatalos eljárásban kötelezni a MOL Nyrt-t. Természetesen az a célunk, hogy teljesen megtisztítsuk a területet.

A gárdonyi önkormányzati meghallgatáson elhangzott, hogy a talajrészecskékhez tapadt szennyezést (pl. PAH) a jelenlegi mentesítés nem tisztítja meg. Milyen terveik vannak ennek a kárnak a mentesítésére? Valóban fogják-e folytatni a szennyezett terület megtisztítását, mint ahogy azt az Önök képviselője megígérte az Átlátszó videójában? Mikor ismerhetjük meg ennek az ütemtervét?

A jelenlegi rendszert várhatóan hosszabb ideig kell üzemeltetni ennek az állapotnak az elérésig, ezért a következő beavatkozási ütemek, kármentesítési módszerek pontos műszaki tartalma és ütemezése nem határozható meg. A jelenleg alkalmazott kármentesítési módszernek teljes bizonyossággal lesz folytatása. Több olyan eljárás létezik, amely a kitermelő rendszer üzemeltetését követően hatékonyan alkalmazható a talajhoz kötött szennyezettség kezelésére. Ezen eljárásokat MOL Nyrt. és a kármentesítéssel megbízott szakértők szakemberei is ismerik, és megfelelő tapasztalat áll rendelkezésre ezek hatékony alkalmazásához. Ahogy a folyamat során a MOL Nyrt. az eddigiekben is, úgy a jövőben is meg fogja osztani a kármentesítés részleteit.

Van-e ismeretük arról, hogy vertikálisan, azaz a 16 méteres agyagos réteg alatt milyen mértékben terjedt el a szennyezettség?

Az eredmények alapján teljesen egyértelmű, hogy a lehatároló kutakon kívüli térrész **nem szennyeződött el**, illetve egyelőre nem tapasztaltunk arra utaló jeleket (trendszerű emelkedést lehatároló kútban, vagy akár egy részterületen lévő több kútban), ami alapján kialakult volna egy folyamatos jelentősebb utánpótlást biztosító kapcsolat a szennyezettség és a felszín alatti víz között, és már kialakult volna egy markánsabb szennyezőanyag csóva.